

Komisja KC PZPR o pracy wśród młodzieży

Pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, sekretarza KC PZPR — Ryszarda Strzeleckiego odbyło się w poniedziałek kolejne posiedzenie Komisji KC PZPR do spraw Młodzieży.
Komisja rozpatrzyła głównie problemy działalności ZMS w Związku ze zbliżającym się IV krajowym zjazdem. W czasie obrad wskazano na potrzebę pogłębienia pracy ideowo-politycznej wśród członków ZMS i młodzieży. Za ważny problem uznano dalszy rozwój organizacji.
Praca koła ZMS, podstawowego ognia związku — podkreślano na posiedzeniu komisji — powinna nadal znajdować się w centrum uwagi aktywu i instancji ZMS. (PAP)

Reakcja NRF na wywiad ministra Rapackiego

Wywiad ministra spraw zagranicznych PRL Adama Rapackiego dla „Trybuny Ludu” spotkał się z szybką reakcją zachodnioniemieckich kół oficjalnych.
Rzecznik bońskiego ministerstwa spraw zagranicznych Rudolfus ustosunkował się do tego wywiadu w poniedziałek na konferencji prasowej w Bonn.
Rzecznik stwierdził, iż NRF przeciwna jest uznaniu NRD, uznaniu granic na Odrze i Nysie oraz ostatecznemu wyrzeczeniu się roszczeń do broni atomowej, co minister Rapacki ocenił jako kamień probierczy rzeczywistych intencji polityki rządu zachodnioniemieckiego.
Negatywnie odniósł się do wywiadu ministra Rapackiego również biuletyn partii socjaldemokratycznej „SPD — Pressedienst”. (PAP)
Wywiadowi min. Rapackiego poświęcamy również komentarz pt. Sprawy najbliższe — na str. 2.

Interesujący projekt

Czy dzieci sześćioletnie objęte zostaną nauczaniem?

W Ministerstwie Oświaty i Szkolnictwa Wyższego rozważany jest projekt ewentualnej zmiany granicy wieku, w jakim dzieci powinny rozpoczynać naukę w szkole podstawowej.

Zamierzenia idą w kierunku obniżenia dolnej granicy wieku obowiązku szkolnego o 8 miesięcy. Naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej

rozpoczynaliby dzieci, które w danym roku kalendarzowym kończą szósty rok życia przed pierwszym września, tj. przed początkiem nowego roku szkolnego, a nie jak to ma miejsce obecnie — dzieci, które kończą 7 lat w danym roku kalendarzowym. Rozpoczęcie nauki dzieci, które rozpoczynają naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej waha się obecnie od 6 lat i 8 miesięcy do 7 lat i 8 miesięcy. W przyszłości najmłodsi uczniowie mieliby w chwili rozpoczęcia nauki szkolnej 6 lat, najstarsi zaś 7 lat.

Warto przy tej okazji wspomnieć, że w większości krajów europejskich naukę w szkole podstawowej rozpoczynają dzieci w wieku lat 6 — tak jest m. in. na Węgrzech, w Bułgarii i Czechosłowacji — w Anglii zaś nawet — po ukończeniu 5 lat.

Ewentualne wprowadzenie u nas zmian związanych z objęciem nauką szkolną dzieci od lat sześciu nastąpiłoby etapami w ciągu kilku lat. Chodzi bowiem o to, by uniknąć gwałtownego wzrostu liczby uczniów w pierwszych klasach w jednym roku szkolnym.

Czynnikiem sprzyjającym realizacji tych projektów jest występujący od ub. roku proces zmniejszania się liczebności roczników dzieci wchodzących w wiek obowiązku szkolnego, który będzie trwał aż do 1975 r. Liczba dzieci wchodzących w wiek obowiązku szkolnego zmalała z 657 tysięcy w ub. roku szkolnym do 617,7 w br., w przyszłym zaś wyniesie 595,4 tys. (PAP)

POZNAN
WTOREK
9
STYCZEŃ
1968

Wydanie A
Nr 7 (7433)
Rok wyd. XXIV
Cena 50 gr

USA nie pragną pokoju w Wietnamie lecz zwycięstwa militarnego

W komentarzu poświęconym sprawom wietnamskim londyński „The Observer” pisze m. in., że ostatnie oświadczenie przedstawiciela DRW o gotowości nawiązania rozmów z rządem USA w wypadku zaprzestania bombardowań DRW stanowi szansę, której nie należy przeoczyć, może to być bowiem poważny krok w kierunku porozumienia.

Zdaniem tygodnika, niewątpliwie należałoby rozpocząć rozmowy, gdyż jeśli Sta-

Apel Souphanouvonga

Jak donoszą z Laosu z okazji 12 rocznicy powstania Neo Lao Haksat (6 stycznia) książkę Souphanouvong, przewodniczący KC tej partii, zwrócił się z apelem do wszystkich bojowników Patet Lao o wzmożenie walki przeciwko imperializmowi USA.

Książkę Souphanouvong wskazał na sukcesy patriotycznych sił laotańskich i przypomniał, że pod ich kontrolą znajduje się dwie trzecie terytorium Laosu oraz jedna trzecia ludności tego kraju.
Przewodniczący KC Neo Lao Haksat zaznaczył, iż wznosi się nieustannie na arenie międzynarodowej prestiż laotańskich sił wyzwolenczych.

ny Zjednoczone nie zgodzą się na to, świat odniesie wrażenie, że w rzeczywistości nie pragną one pokoju, lecz dążą tylko do odniesienia militarne go zwycięstwa.
Nawiązując do zbliżających się wyborów w USA „The Observer” przypomina oświadczenie senatora Roberta Kennedy'ego, że Stany Zjednoczone otrzymały wyraźne i niewątpliwie zaproszenie do rokowań i powinny z tego skorzystać, ponieważ sytuacja znacznie się pogorszy, jeżeli będzie się czekać jeszcze rok.
Liberalny dziennik szwedzki „Dagens Nyheter” zwraca uwagę, że dotychczasowa reakcja USA na oświadczenie wicepremiera i ministra spraw zagranicznych DRW Nguyen Duy Trinh przejawia się we wzmożeniu bombardowań DRW i w eskalacji operacji lotniczych. Gdyby strona amerykańska — pisał dziennik — rzeczywiście pragnęła zbadać intencje rządu DRW, to wstrzymałaby na tychmiast bombardowania. Ale, jak się zdaje, nalegania sekretarza generalnego ONZ U Thanta, większości członków ONZ i wielu polityków z obozu atlantyckiego, by USA zaprzęstały bombardowania DRW, traktowane są w Waszyngtonie jako nieistotne i nie budzące zainteresowania. Prezydent Johnson zachowuje się tak, jak gdyby w ogóle nie wiedział o krytyce swej polityki.

Przepraszając między rządem USA, a niemal całym pozostałym światem jeszcze bardziej się pogłębiła — pisał „Dagens Nyheter”. W Hanoi jeszcze raz wyrażono gotowość rokowań o ile bombardowania DRW ustaną. Ale Waszyngton wysuwa coraz to nowe wykrętne warunki. Jest to ponura karykatura polityki sprzecznej z podstawowymi zasadami uczciwości i rozsądku.

Izba Handlowa Demokratycznej Republiki Wietnamu opublikowała w poniedziałek oświadczenie potępiające imperialistów USA za ich barbarzyńskie ataki na statki handlowe w porcie Hajfong i za bombardowanie radzieckiego statku „Pierestawli Zalesski” — podaje Agencja VNA.

Izba Handlowa DRW zdecydowała nie podpierać notę rządu ZSRR do rządu USA z 4 stycznia 1968 r. Protestuje ona przeciwko zbrodniczemu poczynaniu USA i wzywa wszystkie kółka handlowe oraz armatorów wszystkich krajów,

Szczyt arabski odroczone bezterminowo

Według doniesień AFP i Reutersa z Kairu i Bejrutu: nowa arabska konferencja na szczycie, przewidywana pierwotnie na 17 stycznia w Rabacie, została odroczone bez wyznaczenia nowego terminu.

Ta wiadomość, potwierdzona oficjalnie, rozeszła się po poniedziałkowym nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Ligi

POGODA

Jak podaje PIHM — przewidywane jest zachmurzenie duże z większymi przejściami i lokalnymi rozpozogdeniami. Miejscami słabe opady śniegu. Temperatura maksymalna ok. minus 8 st. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich.

aby zażądały od USA respektowania swobody żeglugi i swobodnego wykorzystywania portów.

W niedzielę Demokratyczna Republika Wietnamu znów była obiektem barbarzyńskich bombardowań. Piraci powietrzni USA zaatakowali lotniska w Kep i Hao Lac położone w odległości 60 i 32 km od Hanoi. W tym samym dniu dokonano również wielu rajdów bombowych na linie kolejowe i drogi w Wietnamie północnym, a zwłaszcza w rejonie Hanoi.

W Wietnamie południowym nadal trwa zwycięska ofensywa sił wyzwolenczych przeciwko wojskom amerykańskim i reżimowym. W poniedziałek rano patriotyci prawie przeszło przez dwie godziny ostrzeliwali z moździerzy kwatery główna 25 dywizji południowo-wietnamskiej w Duc Hao w odległości 20 km od Sajgonu. Na pozycje wojsk reżimowych spadło około 600 pocisków. Jak oznajmiono, około 40 żołnierzy odniosło rany. Źródła sajońskie podały, że od początku wojny

Dokończenie na str. 2

Problemy Bliskiego Wschodu

Nowa prowokacja izraelska wobec Jordanii

Poniedziałkowa prasa egipska zamieściła szczegółowe relacje o wizycie delegacji radzieckiej z członkiem Biura Politycznego KC KPZR, pierwszym wicepremierem K. Mazurowym na czele. Stwierdza ona m. in., że w niedzielę wieczorem po spotkaniu z prezydentem ZRA Naserem dostojny gość radziecki wraz z towarzyszącymi mu osobami wziął udział w uroczystym przyjęciu wydanym przez wiceprezydenta ZRA, Ali Sabriego.

Agencja prasowa MEN podała wygłoszone z tej okazji przemówienia, akcentując słowa o pełnym poparciu przez Związek Radziecki sprawy ZRA i innych krajów arabskich w obliczu agresji izraelskiej.

Izraelski agresor dopuścił się kolejnej prowokacji wobec Jordanii. Jak donoszą agencje, powołując się na informacje ogłoszone przez rzecznika wojskowego w Ammanie, żołnierze izraelscy ostrzelali w poniedziałek (już po raz czwarty w tym roku) pozycje jordańskie, tym razem w rejonie położonym o 20 km na północ od mostu Damja na rzece Jordan.

Izraelska prowokacja rozpoczęła się o godzinie 12 (czasu warszawskiego), kiedy to pozycje jordańskie ostrzelane zostały ogniem z broni maszynowej. Jordańczycy również odpowiedzeli ogniem. Po godzinie do akcji włączyła się artyleria. Po trzech godzinach funkcjonariuszom ONZ udało się doprowadzić do wstrzymania ognia. Jednak już w 25 minut później, o godzinie 15.40 Izraelscy ponownie rozpoczęli ostrzeliwanie wschodniego brzegu Jordanu, wprowadzając jednocześnie do akcji samoloty. Jak podano w godzinach późniejszych Radio Amman, samoloty te zbombardowały i ostrzelały cztery wsie jordańskie.

Jak dotychczas, brak bliższych informacji na temat strat. Z doniesień agencyjnych można jednak wnioskować, że w poniedziałek wieczorem wystrzelał ogień przez rzekę Jordan trwał nadal.

W informacjach i komentarzach prasy arabskiej wiele miejsca zajmuje nadal problem Jemenu. Do Kairu przybył z Bagdadu Mochsen

Al-Aini, osobisty wysłannik przewodniczącego jemeńskiej Rady Prezydialnej i stały przedstawiciel Jemenu w ONZ. Odbywa on podróż po krajach arabskich, aby przedstawić ich przywódcom obecną sytuację w swym kraju.

W oświadczeniu złożonym prasie powiedział on m. in.: „Sytuacja w Jemenie to jeden z aspektów tragedii ogólnoarabskiej. Byłoby straszne, gdyby nie zdołano uregulować związków z tym problemem”.

Według doniesień z Jeruzolimy, izraelskie władze okupacyjne w strefie Gazy wysadziły w powietrze dwa domy, ty Dokończenie na str. 2

Po przeszczepieniach serca

W Kapsztadzie - dobrze w Stanfords - krytycznie

Biuletyn szpitala Groote Schuur w Kapsztadzie głosi, że w siódmym dniu po operacji stan zdrowia dr Blaiber ga jest bardzo dobry. W poniedziałek usunięto namiot tlenowy, pod którym pacjent znajdował się od momentu za biegu. Według opinii lekarzy, pacjent wkracza teraz w okres, kiedy mogą wystąpić objawy odrzucenia przeszczepu.

Szpital w Stanfords w Kalifornii informuje, że 54-letni Mike Kasperak, któremu 6 stycznia przeszczepiono serce, pomyślnie przebrnął przez pierwszą fazę batalii o utrzymanie go przy życiu.

Później jednak jego stan nagle się pogorszył, ponieważ doszło do krwotoku z żołądka i jelit. Ostatni komunikat ogłoszony przez klinikę mówi już, że stan pacjenta jest krytyczny. Krzepłość jego krwi jest bardzo słaba. Lekarze dokonali transfuzji. Okazało się również, że wątrobę pacjenta nie funkcjonuje dobrze.
Dr Barnard z Kapsztadu przesłał na ręce dr Shumway'a, który przeprowadził operację depesz gratulacyjną, w której życzy lekarzom w Kalifornii osiągnięcia sukcesu.

Według doniesień ze Stanfordu, dokonano tam jednocześnie operacji przeszczepienia nerki z organizmu zmarłej Virginii White. Żadne szczegóły dotyczące tego drugiego zabiegu nie są jednak znane.

Sroga zima w całej Europie

Wiele rejonów odciętych od świata

Niezwykle ostra zima zapanowała niemal w całej Europie. Obfite opady śniegu sprawiły, że w niektórych rejonach kontynentu całe okręgi zostały odcięte od świata.

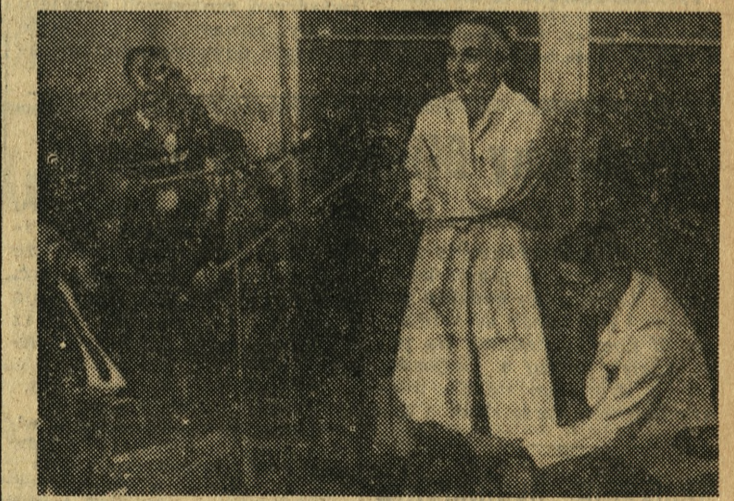
W Jugosławii wskutek opadów śniegu została niemal całkowicie sparaliżowana komunikacja drogowa i kolejowa. W niektórych gminach wschodniej Serbii ogłoszono stan alarmu. W Belgradzie musiano zamknąć lotnisko. Wiele samochodów utknęło w zaspach do 2 metrów wysokości. Pojawiały się pierwsze kłopoty z zaopatrzeniem w energię elektryczną i wodę. Dotyczy to zwłaszcza Rijeki.

Podobna sytuacja wystąpiła w poniedziałek na wschodnich obszarach Belgii. Miasto Bastogne zostało odcięte od świata zewnętrznego przez zwały śniegu. Wiele miejscowości w Belgii jest bez prądu.

W Austrii temperatury spadły w nocy z niedzieli na poniedziałek znacznie poniżej zera. Na szczycie Sonnblock (3100 metrów) notowano minus 25 stopni a w samym Wiedniu minus 8 stopni. Niektóre drogi; zwłaszcza w terenach górskich zostały zamknięte dla ruchu. W berneńskich Alpach poniosła śmierć kobieta pod la-

winą, która spadła na zabudowania gospodarskie.

Nad Włochami rozszalała się burza. Szybkość wiatru dochodziła w niedzielę i w nocy z niedzieli na poniedziałek do przeszło 100 km na sekundę. Cztery osoby poniosły śmierć.
PAP

Dr Norman E. Shumway relacjonuje dziennikarzom szczegóły przeprowadzonej 6 bm. operacji przeszczepienia serca w Stanfords (Kalifornia). Obok (z prawej): jeden z zespołu lekarzy przeprowadzających operację, dr Donald C. Harrison.
CAF - Telefoto

Pokojowy apel miera Grenoble

Mer Grenoble Hubert Duboudt na miesiąc przed rozpoczęciem X jubileuszowych Zimowych Igrzysk Olimpijskich zaapelował do wszystkich krajów świata, aby zgodnie ze starą grecką tradycją na okres igrzysk przerwane zostały na świecie wszystkie konflikty wojenne. (PAP)

Rozsądek bierze górę

Spadek liczby wypadków drogowych

W sobotę i niedzielę zanotowano na terenie kraju 11 poważniejszych wypadków drogowych, w których zginęły 4 osoby, a 19 odniosło rany. 8 kraks spowodowali kierowcy samochodów, pozostałe 3 piesi.

W związku z fatalnymi warunkami panującymi na drogach w ciągu ostatnich dni tuje się zwiększona liczba wypadków drobnych, natomiast dzięki ostrożnej jeździe kierowców i zmniejszeniu się ruchu na drogach znacznie zmalała liczba wypadków z ofiarami w ludziach. (PAP)

W halach i na stadionach

Ostatnia niedziela stała w Wielkopolsce pod znakiem sportów zimowych. Amatorzy tych dyscyplin w całej pełni wykorzystali idealne warunki lodowe i śniegowe. Pod dachem działo się niewiele.

Pomyślne wiadomości nadeszły z Magdeburga (NRD), gdzie znana Warta i AZS Katowice uczestniczyły w halowym turnieju hokeistów ziemnych. W finałowych meczach Warta pokonała AZS 3:2, Schwerin 3:2, Tiefbau 3:2, Guestrow 3:2 i Magdeburg II 5:2. Warczarze ulegli Magdeburgowi I 1:3, z którym zremisowali akademicy 2:2.

W ogólnej punktacji Lokomotiv Magdeburg zdobył 11 pkt., przed Wartą — 10 pkt., AZS — 8 pkt. Na dalszych miejscach znalazły się drużyny Tiefbau Berlin, Lokomotive Guestrow, Lokomotive Schwerin i Lokomotive II Magdeburg.

Dla naszych hokeistów była to dobra zaprawa przed rozpoczynającymi się rozgrywkami o mistrzostwo Polski, które poprzedzone będą turniejami eliminacyjnymi w okręgach.

90 bramek w meczach niezrzeszonych

Długo oczekiwali niezrzeszeni hokeiści lodowi na odpowiednie warunki. Za jednym zamachem rozegrali w I i II lidze 9 spotkań. W tych 9 spotkaniach strzelono 90 bramek. Trudno jednak stwierdzić, czy taki rekord bramkowy jest wynikiem słabej gry bramkarzy czy nadzwyczajnej bramkowej strzelności napastników.

Oto wyniki ostatnich pojedynków: I liga. Byskawica I (Junikowo) — Sokół I (Mosina) 8:2, Zryw I (Podolany) — Trzy Korony („Grunwald”) 9:0, Iskra (Krzesiny) — Torpóz I (Jeżyce) 5:4, Huragan I (Pobiedziska) — Torpoda I (Stare Miasto) 7:1. Po tych spotkaniach na czoło tabeli wysunęli się hokeiści Iskry. W meczach II ligi uzyskano wyniki: Naprzód II (Debiec) — Byskawica II 11:0, Torpóz II — Sokół I (Woła) 9:0, Trzy Korony — Wisus I (Nowe Miasto) 9:0, Sokół II (Mosina) — Torpóz III 11:5, Tornado I — Wawrzyn I (Jeżyce) 9:0. Przewodnikiem jest Torpóz II. (x)

Na trasach rajdu do Monte Carlo trenują już zawodnicy

Część polskich kierowców — reprezentantów na tegoroczny rajd Monte Carlo, przebywa obecnie na jego trasach. Wyjazd naszych zawodników podyktowany był koniecznością zapoznania się z drogami, a w szczególności z odcinkami specjalnymi, na których za dwa tygodnie trzeba będzie walczyć o jak najlepsze lokaty w tej gigantycznej imprezie. Na treningu pojechali: Sobiesław Zasada, Ryszard Nowicki, Antoni Weiner i Adam Wedrychowski, a więc po jednym z członków czterech załóg, a także cała załoga „Porsche-912” — Włodzimierz Markowski i Wiesław Mrówczyński, który zastąpił w rajdzie zgłoszonego wcześniej Mariana Wangrata.

Polacy przebywać będą na treningu przez ok. 10 dni i powrócą do kraju dopiero ok. 17 bm., a więc zaledwie na dwa dni przed startem do rajdu.

Z doniesień agencyjnych wynika, że na wszystkich trasach rajdu trenuje również wielu znanych kierowców. (o-za)

W naszym obiektywie

Ci chłopcy są konsekwentni. Wbrew przewidywaniom, tzw. dzikie drużyny hokejowe nie tylko nie przestały istnieć po stworzeniu załączka zorganizowanego ruchu hokejowego w Poznaniu, ale nawet rozmnożyły się w tym roku. Na zdjęciu: dotychczasowy mistrz ligi niezrzeszonych Byskawica Junikowo.

Stawek solacki jest areną codziennych rozgrywek niezrzeszonych. O krążeń walczą junikowskie Byskawice z Sokolem Mosina.

Czesław Szczepaniak duchowy przywódca i organizator niezrzeszonych. Sam robi więcej niż niektóre związki sportowe z wielkim aktywnym. Jest najwyższym autorytetem dla tych kilkuset chłopców, sędziuje, doradza, pełni funkcję komisji odwoławczej. Obyśmy takich entuzjastów społecznej pracy z młodzieżą, często trudną, mieli jak najwięcej.

Wielką radość sprawił dzieciom nowy, bezpieczny tor saneczkowy w lasku gołęcińskim, urządzony z inicjatywy DKKFiT na Jeżycach.

Fot. (4) — K. Przychodzki

CHŁOPI PANCEMI PIŁEK

TEKST — JANUSZ PRZYMANOWSKI
RYUNKI — SZYMON KOBYLIŃSKI

— A nie słyszeliście czasem... — ośmielił się Janek. — Może był tu w waszych okolicach porucznik Stanisław Kos?

— Proszę, żeby im powtórzył nazwisko, pogadali między sobą, wspominali, ale okazało się, że nie słyszeli.

— A gdzie on, panie, wojował, ten porucznik?

— Na Westerplatte.

— Panie drogi, toż tam nikt żywy nie został. Wyginęło siedem tysięcy naszych co do jednego...

— Niemożliwe — zaprzeczł Janek. — Na Westerplatte i pięciuset na pewno nie było.

Wyrostek w krótkich portkach tasczył za sobą ułamaną gałąź, czerwona od dojrzałych czeresni wiszących granami i cisnął ją na wieżę. Wasył chwycił w locie, pomachał mu ręką.

Nie od razu jednak brygada poszła na front. Stali za Lublinem. Zeszło tak w obozowisku chyba ze trzy dni, aż wreszcie kiedyś po obiedzie Kos zameldował:

— Idźcie samochód na Majdanek. Kto chce, może pojechać zobaczyć.

— Nie mam ochoty — odrzekł Semen. — Widziałem podobne rzeczy.

— To zostańcie, a ja bym chciał. Tam było wiele ludzi, więc może... A wracając zajrzeliśmy na cmentarz.

— Nie, sam nie pojedziesz. Jeśli tak, to wszyscy razem.

Pojechali. Oglądali druty, na drutach białe tablice z niemieckimi napisami. Za drutami stały długie, niskie baraki, pełne dziwacznej woni i brudu. Oglądali ogromne, jak kilka stodoł, magazyny ludzkich włosów, zsypanych na sterty okularów i lalek. Lalki były najstraszniejsze — jedne eleganckie, w starannie uszytych sukienkach, z przyklejonymi rzęsami do powiek, inne zwykłe, szmaciane, z oczyma i buzią narysowanymi węglem. Te lalki były groźniejsze nawet od pieców, w których palono zwłoki. Zrobili kilka kilometrów po obozie, patrząc i nic nie mówiąc.

Koło obozowej kancelarii spotkali człowieka w pasiaku, z latą i cyfrą na niej wypisaną.

— Pan tu był? — spytał Janek.

— Byłem.

— Znał pan wiele ludzi?

— Wiele ale rzadko nazwiska; częściej tylko numery.

Chłopiec o nic już nie pytał. Zawrócił ku bramie od której szło ku nim zawodzące wilcze wycie — Szarik przywiązany za obroże do klamki auta objawiał swoje niezadowolone i niepokój czuł śmierć w powietrzu.

Gdy wspieli się do pudła ciężarówka, zobaczyli w kącie kucharkę, wyszedł z obozu wcześniej od innych, siedział pod brezentem i odwróciwszy twarz płakał.

— Co ci je? — spytał Jeleń.

— Zostaw — starszy żołnierz pociągnął Gustlika za rękaw. — On z Lublina, pusty dom zastał.

cdn

Lekarz roku 2000

Co przyniesie przyszłość naukom medycznym i jakie perspektywy ma przed sobą chirurgia? Na pytanie to odpowiedział na łamach „Izwestii” znany radziecki fizjolog i chirurg prof. M. Amosow.

„Chcielibyśmy widzieć — pisze on — medycynę przyszłości, jako naukę i profilaktykę chorób. Lecz, jak się zdaje — jest to kwestia dalekiej przyszłości. Jakiegokolwiek postępy poczyni medycyna, jej ważną częścią składową pozostanie chirurgia. A trwać będzie tak długo, dopóki istnieć będą wrodzone wady organizmu, nieszczęśliwe wypadki itp. czyli na zawsze. Głównym zadaniem chirurgii przyszłości będzie przywracanie zanikłych funkcji aż do protezowania serca. Śmierć w Południowej Afryce pierwszego pacjenta z przeszczepionym sercem, nie może zniechęcać uczonych i nie powstrzyma rozwoju medycyny. Z czasem powstanie łatwa możliwość przeszczepiania tkanek i organów, lecz zasadniczo od zwierząt”.

Trzeba zaznaczyć, że ten sam pogląd wyraził dr Christian Barnard w wywiadzie prasowym po drugiej transplantacji serca, mówiąc że tkanki i organy zdrowych zwierząt rokoją większe nadzieje, niż od ludzi zmarłych.

Zarysowują się obecnie kontury biochemicznych lub kombinowanych protez. W przyszłości znacznie zmniejszy się ilość nabytych w ciągu życia chorób, gdyż leczenie laboratoryjne czyni wiel-

kie postępy. Biochemia pozwoli ustalić indywidualne chemiczne właściwości tkanek i organów, a chemia dostarczy specyficznych środków dla regulowania każdej funkcji organizmu, co pozwoli chirurgom działać śmiało. Wielką swobodę chirurgom — zdaniem prof. Amosowa — dadzą aparaty, które potrafią przez dłuższy czas spełniać obowiązki serca, płuc, nerek i wątroby.

Lecz zasadnicze zmiany w chirurgii i w ogóle w medycynie, związane są z opracowaniem dokładniejszych metod diagnozy i prognozy przy pomocy maszyn obrachunkowych. Medycyna, a szczególnie chirurgia, posiłkować się będą coraz bardziej metodami obliczeń na cybernetycznych modelach procesów powstawania i przebiegu chorób. Należy przypuszczać, że kierowniczą rolę stopniowo obejmą internści i anesteziolodzy (z greckiego — anaesthesia: znieczulenie — fh) specjalistów w zakresie chirurgicznej terapii. Chirurg — operator będzie jak gdyby na drugi plan. Nie będzie to dla niego ujmą. Chirurgowi potrzebny jest trening stały, jak muzykantowi lub baletnicy. Musi wiele, bardzo wiele operować, wciąż doskonalić cały swój kompleks — mózg, oczy, ręce. W przyszłości operacje będą jeszcze bardziej skomplikowane i chirurg — operator nie będzie

miał czasu na opanowanie techniki diagnostycznej dla szczegółowego zbadania pogranicznych spraw przy coraz większych postępach w badaniach chorób wewnętrznych.

W medycynie przyszłości wzrastać będzie znaczenie techniki cybernetyki, przystosowanej specjalnie dla klinik. Taktyka leczenia zależna będzie od wyników informacji aparatów, dostarczających lekarzowi wiadomości, co dzieje się w organizmie chorego. Opracowywania informacji dokonywać będą najnowsze maszyny obrachunkowe w medycznych centralach informacyjnych. Toteż oprócz internistów, fizjologów, chirurgów nieodzowny będzie udział w przygotowaniu operacji organizmu matematyków i inżynierów.

Lekarz 2000 roku będzie specjalistą coraz ściślej — nawet w zakresie własnej specjalności.

Odpowiednie do rozwoju medycyny zmieni się również profil klinik i szpitali, które zaopatrzone zostaną w najnowsze wynalazki techniczne i aparaty. Już dziś jesteśmy świadkami rewelacyjnych osiągnięć w medycynie, a jutro — zdaniem prof. M. Amosowa — będzie jej wielkim triumfem.

Fr. H.

